

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody §u 503 čís. 3 a 4, v pravdě jen dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s., jest opodstatněno. Odvolací soud nepředpokládá proti spisům, že žalovaná strana vznesla námitku nedostatku aktivní legitimace, ve kterémžto případě ovšem by se byl octl v rozporu se spisy ve smyslu §u 503 čís. 3 c. ř. s., nýbrž poukázal výslovně k tomu, že námitka ve směru tom vznesena nebyla, ale obíral se touto otázkou z moci úřední, jsa toho mínění, že k věcné legitimaci stran jest hleděti z úřední povinnosti. Názor tento jest mylný, neboť otázka věcné legitimace jest otázkou hmotného práva, již, pokud zákon nic jiného nestanoví (§§ 155—157 c. ř. s.), v protivě k procesní způsobilosti stran, k jejímž nedostatku podle §u 6 c. ř. s. dlužno hleděti v každém období právní rozepře z úřední povinnosti, nelze zkoumati z úřední moci, nýbrž toliko, když nedostatek věcné legitimace stranou byl namítán, a to v prvé stolici, jinak by k námitce této vzhledem k zázkazu novot v opravném řízení nebylo lze hleděti (sb. n. s. 1594). V důsledku tohoto omylu odvolací soud mylně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), když přes to, že nedostatek oprávnění žalující obce k žalobě nebyl namítán, zamítl žalobu z důvodu, že žalobkyni této legitimace se nedostává a že by správně žalovati mohla jen místní školní obec, které přísluší dispozice ohledně školní budovy, byť i majitelkou její byla žalobkyně. Jinak jest žaloba odůvodněna, poněvadž jde o byt naturální (služební), na nějž ochrana nájemců se nevztahuje, a žalovaný ukončením služebního poměru dne 30. září 1925 pozbyl právního důvodu byt nadále užívati (sb. n. s. 1586). Užívá-li však žalovaný bytu bez právního důvodu, jest oprávněna majitelka domu žádati na něm, by byt vyklidil a žalobkyni odevzdal.

Čís. 5907.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Ustanovení prvního odstavce §u 6 zák. týká se i dědiců ze závěti.

Právoplatně povolené exekuci vyklizením proti zůstaviteli nemůže dědic odporovati pouhým návrhem na odvolání jejího výkonu; jest na něm, by se žalobou domáhal nepřípustnosti exekuce pokud se týče, že exekuční titul jest vůči němu bezúčinným a nevykonatelným.

(Rozh. ze dne 31. března 1926, R II 74/26.)

Usnesením ze dne 12. ledna 1926 povolena byla vymáhající straně proti Terezii V-ové, pokud se týče její pozůstalosti exekuce vyklizením bytu. Anna F-ová, jako dědička povinné Terezie V-ové učinila návrh na odložení této exekuce, pokud se týče navrhla, by odvolán byl příkaz, aby povolené vyklizení bylo vykonáno, tvrdíc, že povinná Terezie V-ová dne 19. listopadu 1925 zemřela, že ji ustanovila dědičkou všech svých věcí a že tudíž na uprázdněný byt po zemřelé Terezii V-ové po rozumu §u 6 zákona ze dne 26. března 1925 čís. 48 sb. z. a n. má právo

nájemní, poněvadž vstoupila v nájemní poměr po zemřelé Terezii V-ové. Soud první stolice zamítl návrh Terezie V-ové. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci znovu ve věci jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Jest pravda, že podle §u 6 (1) zákona čís. sb. 48/25 po smrti nájemníkově vstupují v nájemní smlouvu jeho dědicové, kteří, nemajíce vlastního bytu, bydlili v jeho bytě v době jeho smrti, a lze připustiti, že, když zákon rozdílů ve směru tom nečiní, vztahuje se tento předpis i na dědice ze závěti. Než, nehledíc k tomu, že navrhovatelka netvrdila, že nemá vlastního bytu a že v době zůstavitelčiny smrti bydlila v bytě, jenž má býti vyklizen, nelze exekuci právoplatně povolené odporovati pouhým návrhem na odvolání výkonu, nýbrž bylo na navrhovatelce, pakli tomu chtěla zabrániti, by exekuce proti ní nebyla vykonána, by žalobou domáhala se výroku, že exekuce, o niž jde, prohlašuje se za nepřipustnou, pokud se týče, že exekuční titul vůči ní jest bezúčinným a nevykonatelným (§ 39 čís. 5 ex. ř. a obdoba §u 568 c. ř. s.), při čemž bude jí zůstaveno, spojití s touto žalobou návrh na odložení exekuce podle §u 42 čís. 5 ex. ř. Nepochybil proto první soud, když návrh na odvolání vyklizovacího úkonu zamítl, a nebylo vůbec třeba zjišťovati, zda navrhovatelka byla u povinné v podnájmu, zejména, když navrhovatelka v exekučním řízení vystoupila jako dědička povinné strany, tedy jménem pozůstalosti, a když mezi stranami nebylo sporno, že podnájemnicí povinné a zatím zemřelé Terezie V-ové nebyla.

Čís. 5908.

Nelze povolití exekuci podle §u 325 ex. ř. zabavením a příkázáním k vybrání nároku dlužníka (vlastníka nemovitosti) proti třetí osobě na vydání vyhotovení výměru o povolení poznámky pořadí pro zamýšlenou zápůjčku.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1926, R I 258/26.)

Exekuci zabavením a příkázáním k vybrání nároku dlužníka proti jeho právnímu zástupci na vydání vyhotovení výměru o povolení poznámky pořadí pro zamýšlenou zápůjčku soud první stolice povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Třebas soudce, povolující exekuci, nemá zkoumati, zda jest tu nárok, jenž má býti zabaven, aniž vyšetřovati hodnotu tohoto nároku, přece jest mu zkoumati, zda movitost, na jejíž vydání se exekuce vztahuje, má vůbec nějakou hodnotu. Poznámka pořadí opravňuje pouze vlastníka nemovitosti, obtížiti nemovitost zápůjčkou v tomto pořadí; jiná osoba nemůže ohledně pořadí činiti opatření. Jest tudíž výměr, jež soud podle §u 54 ex. ř. vydává pouze v jednom vyhotovení, pro jinou osobu než vlastníka nemovitosti bezcenným a nemůže proto nárok na vydání to-